

UN INTERCANVI ESCOLAR AMB FRANÇA

per MIQUEL SEGUÍ, director de l'Escola de "ES CAPDELLÀ"

Ja feia molts d'anys que, com a professor de segona etapa, havia d'acompanyar els alumnes de vuitè al viatge de fi d'estudis.

A mi m'agrada viatjar i per tant ho feia de molt bon grat, però així com anaven passant els anys notava que l'ambient s'anava espenyant; ja no hi havia pràcticament uns dies de bulla en companyonia com abans, ni eren uns dies en què ens descobríem a nosaltres mateixos lluny de la limitació d'una aula i d'un programa escolar, ja no interessava descobrir món, conèixer coses, llocs, veure amb els ulls àvids de la joventut les coses que teníem davant i, sobretot, descobrir-nos els uns als altres.

A poc a poc l'única cosa que interessava era passar les nits a les discoteques, fins a les dues, les tres o les quatre, armar soroll a l'hotel en tornar a les habitacions i dormir dintre l'autocar

l'endemà, i si no ens aturàvem enlloc millor, en tot cas que els permetessin quedar-se dintre l'autocar. Aconseguir un ambient de companyonia en general s'havia transformat en un agrupament en capelletes de dos o tres i amb la ràdio-cassette a les orelles oblidar-se del món que els enrevoltava.

Per fer això, vaig anar pensant, no cal sacrificar-se tot l'any per organitzar un festival i el viatge pròpiament dit, els assaigs d'una obra de teatre, les rifes per obtenir doblers..., tota la feina que els qui ho heu fet sabeu que hi ha per poder reunir prou diners, perquè també en aquesta ocasió la igualtat d'oportunitats sia una realitat per a tots i no un viatge de plaer per a una minoria ben situada.

Per tant, quan vaig aconseguir (amb moltes i bones ajudes) re-obrir la nostra petita escola, una



de les coses que a nivell d'activitats extraescolars em vaig plantejar va esser la dels viatges de fi d'estudis; amb un afegit: ara, amb l'escola petita, el nombre d'alumnes que acabaven era prou minvat per a impedir organitzar un viatge pel nostre compte, calia, en tot cas, afegir-nos a d'altres o emprar els mitjans de transport en comú.

Com que tots els alumnes de segona etapa estudien francès a la nostra escola, vaig pensar que, per aquest costat, hi havia tal volta una possibilitat que tornàs l'aspecte cultural a aquestes sortides i fes possible que hi participassin tots els alumnes de segona etapa.

Tot seguit vaig posar fil a l'agulla i vaig escriure al Consolat de França, aquí a Palma, expressant un poc les meves idees, i aquest traslladà el meu escrit als Serveis Culturals de l'Am-baixada a Madrid.

Al cap d'un mes i amb pocs dies de diferència rebia dues cartes, una de Madrid i una altra de Dijon, amb què em posaven en contacte amb la professora d'espanyol del C.E.S. Marcelle Pardé d'aquella ciutat.

Era el gener i començarem un intercanvi epistolari que culminà amb la nostra anada a Dijon pel maig i una vinguda dels francesos aquí, pel juny, i així s'inicià un intercanvi que dura més de tres anys i que tots consideram d'allò més profitós.

No crec que calgui fer-ne la història, de tots aquests intercanvis —un dia tal volta la faré—, sinó analitzar els avantatges i els inconvenients vista ja aquesta experiència de tres anys.

Perquè ho compregueu millor vos daré una sèrie de dades referents tant a nosaltres com als programes.

Les dues escoles que estam agermanades som totalment diferents i jo crec que això ens ha ajudar a l'èxit de l'intercanvi.

Nosaltres som una petita escola (4 unitats) d'un medi més aviat rural, amb forta dedicació al turisme, en la qual tots els alumnes de segona etapa estan dintre una mateixa aula i amb un sol

professor. El col·legi francès és un gran centre amb quasi dos milenars d'alumnes, situat a un palau del centre antic de Dijon, capital de la Borgonya, per tant a un medi fortament urbà i burgès. El professorat és múltiple i molt especialitzat i, fins i tot, amb una forta lluita i competència per tal d'arrossegar alumnes cap a un determinat idioma estranger (anglès, alemany, espanyol, italià, rus, etc.).

En què consisteix l'intercanvi?, us demanareu tal volta; és ben senzill i crec que cadascú el se munta un poc a la seva manera.

Per començar, en el nostre cas, cada escola fa una llista dels interessats a participar en aquest intercanvi i fa una fitxa amb les dades personals, els gusts, les preferències i la situació familiar de cadascun. Aquestes fitxes es remetent a l'altra escola i el professor hi afegeix qualche dada que trobi d'interès i que l'alumne hagi oblidat.

Cada any les parelles les fa un centre diferent, alternant-se, i les remet a l'altre centre. Si l'altre centre hi està d'acord, i no hi sol haver mai cap diferència, es dona a cada alumne la fitxa del seu company i es comença l'intercanvi epistolari.

L'experiència ens ha demostrat que l'aparellament s'ha de fer tan sols per qüestions d'edat, perquè tots els altres factors, menys el caràcter, tal volta, no tenen gaire importància i moltes vegades surten les amistats més fortes amb les parelles més impensables. Fins ara l'aparellament s'ha fet entre companys del mateix sexe, no per imposició, sinó perquè tots sempre ho han volgut així.

Quan un centre ha tengut més interessats que l'altre, s'ha procedit per sorteig, encara que aquest darrer any el centre francès ha decidit fer-ho per mèrits.

La duració de l'intercanvi s'ha anat allargant i s'ha passat de vuit a deu i després a quinze dies; trobam que aquesta darrera és la durada ideal que permet que els al·lots es coneguin millor sense cansar-se'n.



Què es fa durant l'estada a França?, us demanareu. Idò, ben simple. Els alumnes viuen amb les famílies dels seus companys i el professor a cal professor, i el programa, diferent cada any, consta d'una sèrie d'activitats, unes conjuntes i les altres per als nostres alumnes sols. Hi ha uns punts bàsics generals:

—Es visiten unes tres fàbriques per tal de conèixer com es treballa i el que es fabrica (farinera, mostassa, vidres d'art, paper d'alumini, etc.); no són visites turístiques, sinó que anam a veritaderes fàbriques que normalment no reben visites.

—Visita amb un professor d'Història a la ciutat antiga i a algú museu.

—Visita al mercat (nosaltres tots sols) per tal de conèixer els productes i els preus dels articles i després treballar-ho al col·legi (sempre hi tenim una sala a la nostra disposició).

—Mínim de dues sortides d'un dia per conèixer la regió.

—Una anada d'un dia a París només els nostres alumnes.

—Un cap de setmana a la neu, durant el qual 52 els professors del col·legi ensenyen esquí als nos-

tres alumnes. Aquests dos dies de convivència sols, al Jura, són ben profitosos per unir els dos grups i fomentar la llengua i l'amistat.

—Dos dies d'assistència a les classes amb els companys francesos, encara que no són seguits, sinó que se cerquen els dies o mitjos dies que les matèries poden ésser més interessants: castellà, laboratoris, manualitats, etc.

—Un cap de setmana sols amb les famílies perquè s'integrin en la vida francesa.

—Una sessió de cine a una sala de la ciutat.

Això, en gros; cada any hi ha canvis i cal afegir la visita a un diari i a l'Ajuntament, on som rebuts cada any.

Ara bé, què feim nosaltres aquí, a un petit poble de poc més de 700 habitants i a una escola tan petita, per rebre els francesos? Al principi semblava difícil, però no, també tenim coses per oferir, ja he dit que som complementaris i això tal volta motiva més els alumnes.

El nostre programa en general és el següent:

—Sis sortides del poble per recórrer Mallorca, no interessan tant les visites "turístiques" com ensenyar els nostres pobles: mercat del dijous a

Inca, poblats de Capocorb Vell o de Ses Païsses, necròpolis de Son Real, runes de Pollentia, Museu Etnològic de Muro, Pollença; i també la natura: Sa Calobra, Sóller, Castell del Rei, Colònia de Sant Jordi i les Salines de S'Avall i Es Trenc, etc.

—Dues visites a Palma de mig dia: una per la part històrica (Ilotja, Consolat de Mar, Almudaina, Catedral, centre antic, Museu de Mallorca, castell de Bellver), i una altra pel port, que per a ells representa una novetat (es visita un vaixell si és possible), el poble Espanyol, etc.

—Una sortida a peu pels voltants del poble per conèixer la nostra agricultura de secà amb la visita d'una possessió.

—Una sortida per visitar fàbriques (Quely, Agama, Rosaflor, Sa Canova).

—Una gimcana bilingüe amb les parelles com a equips.

També es visita un diari i darrerament vàrem esser rebuts a l'Ajuntament.

Es clar que aquesta llista podria esser més extensa i tal volta més recercada, però cada any es fa retocant el que no hagi anat bé l'any abans i afegint-hi coses noves o oportunitats que es presenten.

Tot això, com em direu, té els seus avantatges i els seus inconvenients, com és clar, i ni tan sols tos classificariem les mateixes coses dins els avantatges o els inconvenients, segons l'opinió particular i l'òptica de cadascú.

Per mi els AVANTATGES són els següents:

Des del punt de vista cultural:

—aprenentatge de la llengua, tant a nivell oral com escrit;

—motiva els al·lots a estudiar la llengua francesa;

—l'al·lot coneix la part geogràfica que ha estudiat i que aquí no pot veure (muntanyes, rius, glaceres, neu, clima diferent);

—coneix la història i visita els monuments que ens la recorden:

—coneix la manera de viure d'altra gent (costums, hàbits, idees, caràcter);

—coneix l'art (edificis, museus);

—visita indústries i descobreix un món laboral diferent del nostre, que no és un món industrial pròpiament dit.

Des del punt de vista educatiu:

—crea una unió entre els mateixos alumnes (assaigs de teatre, activitats per recollir doblers, etc.);

—Els al·lots aprenen a viatjar i adquireixen desimboltura (avió, aeroports, trens, grans estacions, vaixell);

—aprenen a deseixir-se tots sols (organització de les seves coses, neteja corporal i de roba, etc.);

—s'habituen a altres horaris, costums, menjars;

—poden comprar bo i dolent d'aquí i d'allà (no sempre tenir un company amb el qual no es lliga és dolent; s'ha d'aprendre a respectar-lo, comprendre'l i emmotllar-s'hi).

I també són:

—visitar i conèixer ciutats (Dijon, París, Besançon, etc.);

—esquiar;

—patinar damunt gel;

—anar al cinema;

—passejar, fer excursions...

I els INCONVENIENTS poden esser:

—D'ordre econòmic (el nivell dels nostres alumnes és més baix, però fins ara s'ha aconseguit que la situació econòmica de les famílies no sigui un element que impedisqui anar-hi: cap any no han hagut de pagar més de 4.000 ptes.).

—Enyorança (hi ha certs al·lots que ploren al principi i els costa separar-se dels pares, però amb comprensió tots els casos s'han superat abans del tercer dia d'estada allà).

—Pot tocar un company amb qui no s'acaba de lligar; n'hi ha hagut alguns casos, molt pocs, però se'ls n'ha fet veure el caire positiu i mai no s'hagut d'arribar a cap límit, ni a haver de fer canis.

Tot això és pel que fa als al·lots, però caldria parlar també de l'efecte damunt les famílies: quan el seu fill ha de partir a França, n'estan ben orgulloses, i no em parlem de quan han de rebre el company francès. Es fan reformes a la casa, s'arregla el jardí, es pensen menjars, etc., tot això produeix una millora tant en el medi extern de la família (edifici, mobles, jardí, etc.) com en l'intern (unió familiar, programació conjunta). És una petita revolució per al poble, que així també en treu el seu profit.

Això és tot per avui. Que hauríem pogut arribar més al fons de les coses, que no tot és de color de rosa, que..., és ver, però crec que com a petita idea del que es fa i sobretot, del que es podria fer, ja val. Mem si vos animau!